

Motion -Kommunal visselblåsarfunktion i kommunens skolor

I korthet ger denna motion en möjlighet för elever, anhöriga och skolpersonal att anonymt lämna information om missförhållanden på en enskild skola. Orsaken är att cirka 10 % av eleverna mår dåligt eller mycket dåligt och alldeles för många bär på seriösa självmordstankar.

Motionen i sin helhet nedan.

Bakgrund:

2017 års enkätundersökning "Personligt" är nu klar. Det sammanfattande resultatet kommunen redovisar är att "Eleverna trivs bra i skolan". Det är naturligtvis inte riktigt sant. Sant vore kanske om 98 % svarat att de mådde bra. 15 % av eleverna bedömer sin hälsa som dålig eller mycket dålig. 2015 svarade 24 % att de funderat på självmord. 2016 29 %. 2017 skärptes frågan: "Har du allvarligt funderat på självmord?" och svaret blev nu 17 %. 10 % trivs mycket dåligt eller ganska dåligt i skolan. 20 % säger att de blivit mobbade och trakasserade varav ett par procent under längre tid. Fler flickor än pojkar mår sämre i alla svar.

I januari 2015 lämnade vi in en mycket omfattande motion och utredning om mobbing i Piteås skolor. KF § 102, Bilaga 15KS192-1. Vi konstaterade att vissa skolor inte använde något antimobbing-program alls, andra hemsnickrade varianter och flertalet direkt skadliga. Skolverket hade analyserat och utrett samtliga existerande metoder och dömt ut dem som skadliga på olika sätt. Vi föreslog att man skulle bara använda den metod som Skolverket föreslog. Utifrån den enkätundersökning till eleverna som varje år genomförs så har man tydligen inte agerat på det sätt som är nödvändigt för att minska den grupp av elever som mår dåligt, funderar allvarligt på självmord och inte alls trivs i skolan.

Funktionens huvudsakliga syfte är att utgöra ett verksamt och kompletterande medel mot de förhållanden som gör att elever mår dåligt i skolan. Funktionen är inte till för att anmäla mindre förseelser eller för att framföra missnöje och klagomål.

Allvarliga missförhållanden omfattas av funktionen, exempel på icke brottsliga men allvarliga missförhållanden är olika typer av mobbning samt kränkningar av grundläggande fri- och rättigheter, risker för liv, säkerhet och hälsa samt skador på miljön. Brottet eller missförhållandet behöver inte faktiskt ha ägt rum, utan det är tillräckligt att eleven, föräldrar eller andra anhöriga eller skolpersonal har konkreta misstankar om att det har gjorts det. Även andra allvarliga missförhållanden i arbetsgivarens verksamhet avses brott typ bedrägeri, förskingring, trolöshet mot huvudman samt korrupta gärningar såsom givande och tagande av muta och miljöbrott. Visselblåsarfunktionen ersätter inte skyldigheter som anställda har att rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten.

Det är viktigt att en visselblåsare inte kan eller kommer att straffas eller hindras av de styrande genom sitt avslöjande av brister och fel i skolan. En visselblåsare bör istället på något vis hyllas och hedras. Det är särdeles viktigt att när barn anmäler att de mobbas eller påpekar att någon annan mobbas eller kränks att man från mottagande kommunal enhet typ Bun eller Gruppledarna agerar med kraft mot de förhållanden som är grunden till problemet.

Barn och utbildningsnämnden kan i vissa fall vara den nämnd dit ljuden från visselblåsarfunktionen först går till. I fall som är svåra eller kan vid minst fall upplevas som jäv så bör ärendet skickas till gruppledarna.

Hemställer härmed
att det införs en kommunal visselblåsarfunktion dit utsatta elever och skolpersonal kan vända sig för hjälp och för att anmäla skolor där sexuella övergrepp och trakasserier förekommer.

Anders Nordin Skol och Landsbygdspartiet